

Notitie – Advies Pilotfase NSP Haaglanden

Datum:10 april 2026 AB VH

Door: Meilan Chung i.s.m. Regionaal Netwerk Maatschappelijke Weerbaarheid

Bijlage: achterliggende overwegingen/redeneerlijnen en adviezen per item

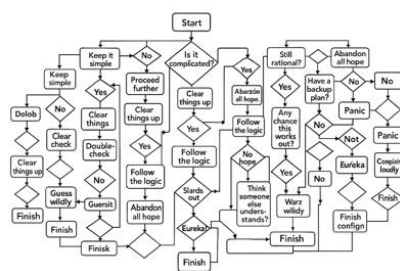
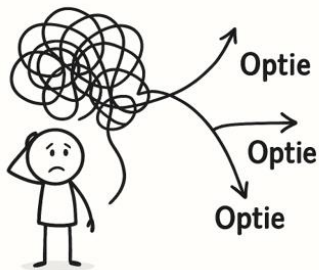
1. Aanleiding en proces

In de periode **20 januari t/m 19 februari** zijn binnen het regionale netwerk met de 9 gemeenten vier werksessies uitgevoerd om te komen tot gezamenlijke uitgangspunten, beoordelingscriteria en een voorkeursmodel voor de pilotfase Noodsteunpunten (NSP) in de regio Haaglanden.

De werksessies hadden als doel:

- Een gedeeld beeld krijgen van de opdracht en het scenario (72 uur black-out).
- Het verzamelen, bespreken en vastklikken van uitgangspunten.
- Het bepalen van een toetsingskader en het verkennen van mogelijke modellen.
- Het formuleren van een voorlopig **advies voor de pilotfase**.

Van een 'afwegingspagetti' naar gestructureerde afwegingen

2. Uitgangspunt 'scenario en denkkader'

Scenario Black-out (pilotfase)

- **Duur:** langdurige stroomuitval tot ca. 72 uur
- **Schaal:** 3 provincies (Zeeland, Zuid-Holland, Utrecht)
- **Impact:** geen reguliere toegang tot informatie, mogelijk uitval telecom, beperkte zelfredzaamheid
- **Doel:** in 72 uur basisfunctionaliteiten samenleving overeind houden totdat netbeheerder, gemeenten en andere ketenpartners herstel realiseren.

Gebruikt denkkader

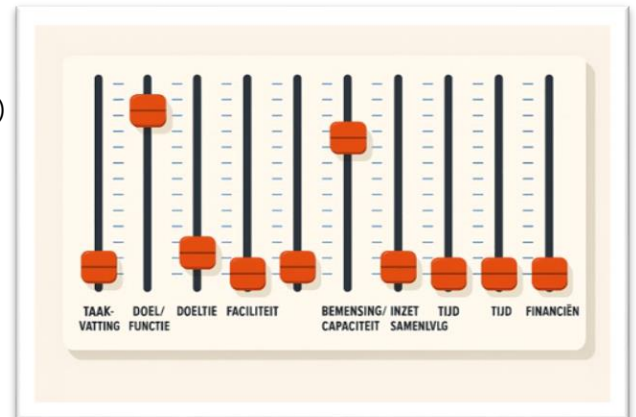
- Matrix met twee assen:
 - **Voorzieningenniveau** (basis → uitgebreid)
 - **Mate van overheidsregie/inzet** (overheid → samenleving)
- Derde dimensie: **tijd**
 - In de eerste uren: NSP primair onder gemeentelijke regie, minimale basisfunctionaliteit.
 - Bij langere duur: toenemende rol samenleving en lokale netwerken.

Gebruikt denkkader voor verkenning opties: de basis

Besproken uitgangspunten (10) uit de werksessies

1. Taakopvatting NSP (breed of functioneel)
2. Doelgroep (iedereen o verminderd zelfredzamen)
3. Positie NSP in crisisstructuur
4. Faciliteiten voor personeel
5. Locaties
6. Spreiding
7. Bemensing
8. Inzet samenleving
9. Tijd (hoe snel operationeel)
10. Financieel kader

Per item zijn gezamenlijke uitgangspunten vastgeklikt, die de basis vormen waarop diverse NSP-modellen zijn beoordeeld (zie bijlage voor toelichting op deze uitgangspunten).

3. Beoordelingscriteria

In de werksessies hebben we ook de volgende criteria vastgesteld voor vergelijking van diverse modellen:

1. Bemensing / capaciteit
2. Communicatie, sturing en coördinatie
3. Financiën / betaalbaarheid
4. Logistiek en bevoorrading
5. Veiligheid
6. Locaties en spreiding
7. Borging / continuïteit

4. De vier onderzochte modellen

Model 1 – Eenvoudig basismodel (uniform)

- Eén standaard NSP basismodel voor de gehele regio.
- Eenduidige inrichting, onder gemeentelijke regie.
- Duidelijke positie in crisisstructuur en communicatie.

Model 2 – Utrecht-model (Basis & BasisPlus)

- Twee typen NSP:

- **Basis:** de drie kerntaken (informatie, noodmeldingen en doorverwijzen)
- **BasisPlus:** extra functies en faciliteiten zoals NSA, EHBO, ontmoetingsruimte.
- Flexibel, afhankelijk van mogelijkheden en behoeften per buurt/wijk, meer differentiatie.

Model 3 – Amsterdam-model (formeel/informeel)

- 1 op 5 locaties formeel (professioneel, noodstroom, 24/7 open).
- Overige punten informeel, door maatschappelijke organisaties.
- Grote rol samenleving, lagere kosten, sterk wijkgericht, grote differentiatie

Model 4 – Contrastmodel (informatiepunten)

- Geen NSP-netwerk.
- Focus op betrouwbare informatie via bestaande (overheids)locaties (bieb, stadskantoor).
- Overige taken bij reguliere diensten/samenleving.

5. Beoordeling per model (voordelen/nadelen)

Model 1 – Eenvoudig basismodel (uniform)

Voordelen

- Eenduidigheid en betrouwbaarheid richting inwoners.
- Sterk geïntegreerd in crisisstructuur.
- Logistiek, training en communicatie eenvoudiger.
- Goede basis voor regionale samenwerking en schaalbaarheid.

Nadelen

- Minder flexibel voor lokale verschillen.
- Mogelijk over- of onderfacilitering.
- Meer centrale regie en organisatorische belasting gemeente.

Model 2 – Basis/BasisPlus (Utrecht)

Voordelen

- Hogere mate van maatwerk.
- Efficiëntere inzet schaarse middelen.
- Gemeentelijke regie blijft geborgd.

Nadelen

- Meer complexiteit in afstemming en verwachtingen.
- Risico op ongelijkheid/verwarring voor inwoners.
- Meer eisen aan communicatie over verschillen.

Model 3 – Formeel/informeel (Amsterdam)

Voordelen

- Versterkt buurtparticipatie en samenredzaamheid.
- Lage kosten voor het geheel.
- Grote spreiding mogelijk.

Nadelen

- Grote variatie in kwaliteit en betrouwbaarheid.
 - Risico op uitval van informele punten tijdens crisis.
 - Complexe coördinatie en toezichtsproblemen.
 - Onduidelijkheid voor inwoners over wat waar beschikbaar is.
-

Model 4 – Contrastmodel (Informatiepunt)

Voordelen

- Eenvoudig, goedkoop en snel te organiseren.
- Gebruik van bestaande infrastructuur.
- Duidelijke scheiding taken/rollen.

Nadelen

- Onvoldoende bij langdurige of zware ontwrichting.
- Geen fysieke ondersteuningsmogelijkheden.
- Minder geschikt voor kwetsbare groepen.

- Geen netwerkfunctie → lagere sociale cohesie.

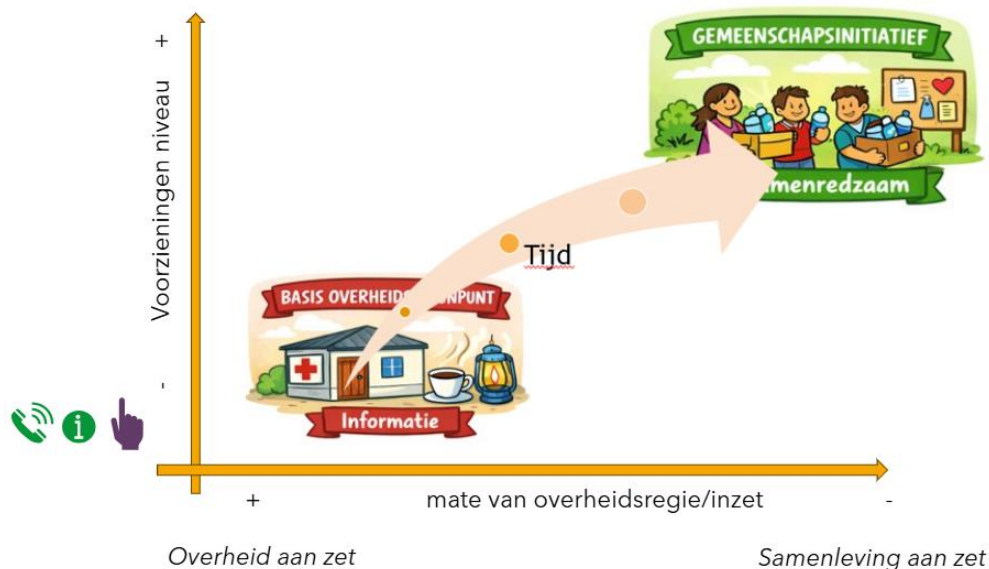
6. Totaalbeeld beoordeling

Op basis van **uitgangspunten** en **beoordelingscriteria** scoort het **eenvoudige basismodel** het meest robuust voor de pilotfase. Het sluit aan bij:

- De behoefte aan **eenduidigheid** in een crisissituatie.
- De **bestuurlijke opdracht** (taakopvatting: informatie, noodmeldingen, doorverwijzing én beperkte ontmoetingsfunctie).
- De noodzaak tot **verwachtingsmanagement richting inwoners**.
- De beperkte middelen en noodzaak tot **sobere, maar uniforme logistiek**.

Advies model 1. basismodel NSP onder regie gemeente

Daarnaast alle ruimte voor lokale maatschappelijke initiatieven, maar los van NSP-taak

7. Advies

Kies in de pilotfase voor Model 1 – Uniform NSP, onder gemeentelijke regie

Met de volgende accenten:

- **Zo uniform mogelijke basis** voor alle NSP.
- **Positionering in de crisisstructuur** geborgd.
- **Heldere communicatie** naar inwoners over wat een NSP wel/niet biedt.
- **Logistieke eenvoud** (bevoorrading, training, materiaal).
- Ruimte om te bepalen of **EHBO** haalbaar is i.s.m. GGD/GHOR.

- Locatiekeuzes kunnen het brede “maatschappelijke” karakter ondersteunen (beperkte ontmoetingsruimte).

Aanvullend

- **Maatschappelijke initiatieven** blijven belangrijk, maar **los van de NSP-taak/verantwoordelijkheid**.
- Gemeente stimuleert die initiatieven, m.n. in koude fase, maar NSP-medewerkers coördineren deze niet tijdens de crisisfase.
- In de tijd is een toename van maatschappelijke initiatieven te verwachten.

Bijlage - Samenvatting 10 adviezen / uitgangspunten NSP Haaglanden

Inleiding

Voor de pilots Noodsteunpunten (NSP) in regio Haaglanden is verkend welke uitgangspunten nodig zijn om vooraf te bepalen, teneinde tijdens langdurige grootschalige stroomuitval snel een betrouwbaar, sober en uitvoerbaar netwerk van NSP's te kunnen realiseren. De tien belangrijkste vraagstukken zijn met elkaar uitgewerkt en voorzien van een regionaal advies.

1. Taakopvatting NSP

Advies: *Basale taakopvatting*

- Uitvoering taken bestuurlijke opdracht (info, noodmeldingen, doorverwijzen).
- NSP als **nabij, menselijk ankerpunt** voor vertrouwen, handelingsperspectief en ontmoeting.
- Bredere taakopvatting verder uitwerken in pilot binnen beschikbare middelen (zie 2).

2. Basisfunctionaliteiten + aanvullingen

Advies:

- **WEL basis:** informatievoorziening, noodmeldingen, communicatie, doorverwijzing, ontmoetingsplek.
- **NIET op NSP:** distributie van water/voedsel/medicatie, opladen telefoons.
- **Verkennen:** EHBO, opladen medische apparatuur, psychosociale hulp, lokale signalering.

3. Positie in crisisstructuur

Advies:

- NSP heeft **altijd** een positie binnen de gemeentelijke/regionale crisisorganisatie (signaleringsfunctie, omgevingsbeeld, koppeling coördinatiepunt).
- Vereist **professionele kernbezetting**.
-

4. Doelgroep

Advies:

- NSP is voor **alle inwoners** die informatie of ondersteuning nodig hebben; doelgroep is **generiek**.
- Wel maatwerk via locatie- en bemensingskeuze voor wijken met specifieke behoeften (ouderdom, taal, armoede, GGZ, jonge gezinnen).

5. Faciliteiten voor personeel

Advies:

- NSP wordt **sober** ingericht i.v.m. kosten, haalbaarheid en schaarste.
 - Basis moet op orde zijn: licht, warmte, communicatie, eten/drinken.
 - Alternatieven voor noodstroom (i.v.m. dieselschaarste) verkennen.
-

6. Locatiekeuze

Advies:

- Geen opvanglocatie; wel ruimte voor ontmoeting.
 - Gebruik locaties die **al in de wijk aanwezig** zijn en passen binnen PvE. Voorbeelden: verzorgingshuizen, kerken/moskeeën, scholen/kinderopvang, gezondheidscentra, wijk-/buurtcentra.
-

7. Spreiding

Advies:

- Gemeenten gebruiken **drie criteria in combinatie**: aantal inwoners per NSP, afstand en openingstijden.
- Bandbreedtes:
 - Max. **10.000 inwoners per NSP**
 - Max. **5 km afstand**
 - Minimaal deel van NSP's **24/7 open** (pilotvraag).
- Maatwerk prevaleert boven uniformiteit op dit punt.

8. Bemensing / capaciteit

Advies:

- Kernbezetting: **gemeentelijk personeel** (minimaal 2 i.v.m. veiligheid).
- Taken light; geen specialistische OTO opleidingen-.
- Vrijwilligers vormen **aanvullende capaciteit**; afspraken vooraf maken.
- **Agressietraining verplicht** voor iedereen.

9. Tijd – hoe snel operationeel?

Advies:

- Binnen **4 uur** na 'activatie-besluit': basisfunctionaliteiten operationeel.
- Binnen **24 uur** volledig operationeel (incl. faciliteiten personeel).
- Alle NSP's in getroffen gebied tegelijk activeren (geen fasering, tenzij noodzakelijk).

10. Financieel kader

Advies:

- Uitgaan van **uiterst sober budget** (max. €14.000 per NSP per jaar).
 - Geen aanschaf grote aantallen noodaggregaten of zware trainingsprogramma's.
 - Slim combineren: locaties met bestaande voorzieningen, vrijwilligers, soberheid, koppeling aan andere gemeentelijke opgaven (bijv. duurzaamheid).
-

Eindadvies pilotmodel

Het **uniforme, eenvoudige basismodel onder gemeentelijke regie** scoort het beste:

- Duidelijkheid richting inwoners
- Eenvoudige logistiek en bemensing
- Basisvoorzieningen gegarandeerd
- Ruimte voor maatschappelijke initiatieven, maar **los van NSP-taken**

Aanvullende overwegingen bij geadviseerde model

Het is wat ons betreft belangrijk om tijdig realistische keuzes te maken voor de inrichting van NSP, om verkeerde verwachtingen bij vrijwilligers en partners te voorkomen en om te zorgen dat de pilot een schaalbaar, uitvoerbaar en landelijk bruikbaar model oplevert. Gezien de krappe landelijke tijdslijn richting 2027 luidt het advies om in de pilotfase vast te houden aan één duidelijk, houdbaar model dat niet later fundamenteel hoeft te worden bijgesteld.